

Bildande av Hällestads-Torps naturreservat i Finspångs kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheten Hällestads-Torp 1:121 som naturreservat med syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gränser är markerade på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn ska vara Hällestads-Torp.

Syftet med reservatet

Syftet med Hällestads-Torps naturreservat är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av hållmarkstallskog och barrblandskog med gott om gamla träd och död ved samt inslag av sumpskogar med en rik kryptogamflora. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att tillgodose behov av naturområden för friluftslivet.

Syftena ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk. Åtgärder för att återställa dikningspåverkade områdets hydrologi, samt för att i mindre skala skapa död ved och ljusöppna partier kring enstaka äldre tallar kan bli aktuella.

Kulturlämningar bevaras genom frihuggning. Naturvårdsbränning liksom restaurering med mål att efterlikna naturlig brandregim är inte planerad men kan komma att bli aktuellt i en senare framtid. Anläggningar för friluftslivet kan bli aktuella.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivna fordon. Undantag gäller för älgdragare eller motsvarande vid uttransport av fällt vilt samt för markägare på reservatskartan angivna drivningsvägar;
3. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
4. uppföra byggnad eller annan anläggning;
5. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
6. anordna upplag;
7. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
8. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
9. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. eventuell restaurering av påverkade områdens hydrologi och naturvårdsbränning eller restaurering med mål att efterlikna naturlig brandregim efter särskild utredning;
3. åtgärder för att i mindre skala skapa död ved och ljusöppna partier kring enskilda äldre tallar samt;
4. tydliggöra och bevara kulturlämningar;
5. dokumentation av reservatets utveckling av bevarandemål och naturvärden och av effekter av skötselåtgärder;
6. iordningställande av anordningar för friluftslivet i form av parkering och informationstavla i reservatets närhet samt eventuellt vandrings slinga från parkeringen fram till, och i, reservatet. Eventuellt även iordningställande av eldplats.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. samla ved, bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

3. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
4. anordna tävling eller lägerverksamhet.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren utser att för sin räkning vidta de åtgärder som erfordras för reservatets långsiktiga vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1-6 ovan. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga drivningsvägar, markerade på fastighetskarta (se beslutskartan, bilaga 1). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för ägare och innehavare av särskild rätt att flytta på träd som fallit över drivningsvägar markerade på beslutskartan. Träden ska läggas inom reservatet. Markägare får även underhållsröja på beslutskartan markerade drivningsvägar av en bredd om maximalt 5 m.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Skogen i området är gammal och har i stora delar varit orörd länge. Här finns därför gott om gamla tallar och granar och död ved och flera sällsynta och rödlistade arter knutna till veden och gamla tallar och granar. Här finns också en rik marksvampflora med flera rödlistade arter. För att alla krävande arter som finns i området ska kunna leva kvar måste området skyddas långsiktigt.

Områdets naturvärden, storlek och placering i landskapet gör Hällestads-Torp högt prioriterat för områdesskydd enligt den nationella och regionala strategin för områdesskydd i skog, i enighet med miljömålet Levande skog

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Hällestads-Torps naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Hällestads-Torps naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning om konsekvensutredning vid regelgivning 2007:1244 göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av Hällestads-Torps naturreservat är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv om vilka Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom Hällestads-Torp naturreservat upptäcktes och dokumenterades 2007 i samband med en avverkningsanmälan på fastigheten Hällestads-Torp 1:121. Värdena dokumenterades sedan ytterligare under arbetet med att bilda naturreservatet.

Reservatsbildning

Reservatet har stakats ut och mätts in av Lantmäteriet. En värdering av området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning har tagits av Naturvårdsverket 2011-05-03.

Remissyttranden

Länsstyrelsen har remitterat förslag till beslut till berörda sakägare, berörda myndigheter samt Naturskyddsföreningen (se sändlista). Remissyttranden har

inkommit från Naturskyddsföreningen, Finspångs kommun, SGU och markägaren (muntligen).

Naturskyddsföreningen har inget att invända mot förslaget utan tycker att det är mycket värdefullt att den här typen av biotoper skyddas. Finspångs kommun har inget att erinra mot förslaget till beslut om bildandet av naturreservatet, utan ser positivt på möjligheterna att utveckla området för att skydda och vårda värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevara den biologiska mångfalden. Finspångs kommun upplyser vidare att det uppströms Lyren finns två torvtäkter. Kommunens miljöenhet tar regelbundet vattenprover i sjön, och gör i nuläget bedömningen att torvtäkterna inte innebär någon fara för naturreservatet, men vill ändå upplysa om förekomsterna av dessa. Finspångs kommun meddelar att naturreservatet inte strider mot översiktsplanen, och att området inte finns utpekade i kommunens naturvårdsprogram. SGU har meddelat att de inte har några synpunkter i ärendet. Markägaren upplyser om att det var vid en avverkningsanmälan på fastigheten Hällestads-Torp 1:121 som de höga naturvärdena upptäcktes. Markägaren ställer sig även frågande till varför inte arten grenskägglav finns med i artlistan för området då markägaren tidigare blivit informerad om att arten skulle ha hittats inom området.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsen gör, liksom Finspångs kommun, bedömningen att torvtäkterna uppströms Lyren inte påverkar naturreservatet negativt. Beslutet har förtydligats med att det var vid en avverkningsanmälan på fastigheten Hällestads-Torp 1:121 som de höga naturvärdena upptäcktes. Vad gäller grenskägglav *Usnea Chaetophora* så räknas den inte som en egen art längre utan tillhör arten gropig skägglav *Usnea barbata* som finns upptagen i artlistan i skötselplanen.

Övrigt

Strandskydd

Vissa delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Gagnvirke

Vid naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan ska i normalfallet all ved lämnas kvar, men om det skulle bli gagnvirke tillfaller det staten.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3 (Miljödepartementet).
Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, naturvårdsdirektör Claes Svedlindh, länsassessor Karin Fridell, planhandläggare Elin Julin och antikvarien Magnus Djärvsten deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Linnea Holmstrand
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Akten (naturdossier)

Sändlista

Isaac Larsson, Kemigrafv 1, 610 13 Lotorp

Irja Larsson, Örebrov 506, 610 10 Ljusfallshammar

Marcus Larsson, Skräddarsv 5, 818 32 Valbo

Olof och Gunnvor Bröte, Grevg 3 lgh 1101, 11453 Stockholm

Stefan och Liselott Petersson, Skönnarbo Humpen 511, 61010 Ljusfallshammar

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm

Finspångs kommun, 612 80 Finspång

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt, Datalinjen 1

58330 LINKÖPING

Naturskyddsföreningen Finspång, att Bo Tufvesson, Högamonvägen 16, 61010

LJUSFALLSHAMMAR

Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala

Lantmäterimyndigheten, Box 1111, 462 28 Vänersborg (när beslutet vunnit laga kraft)

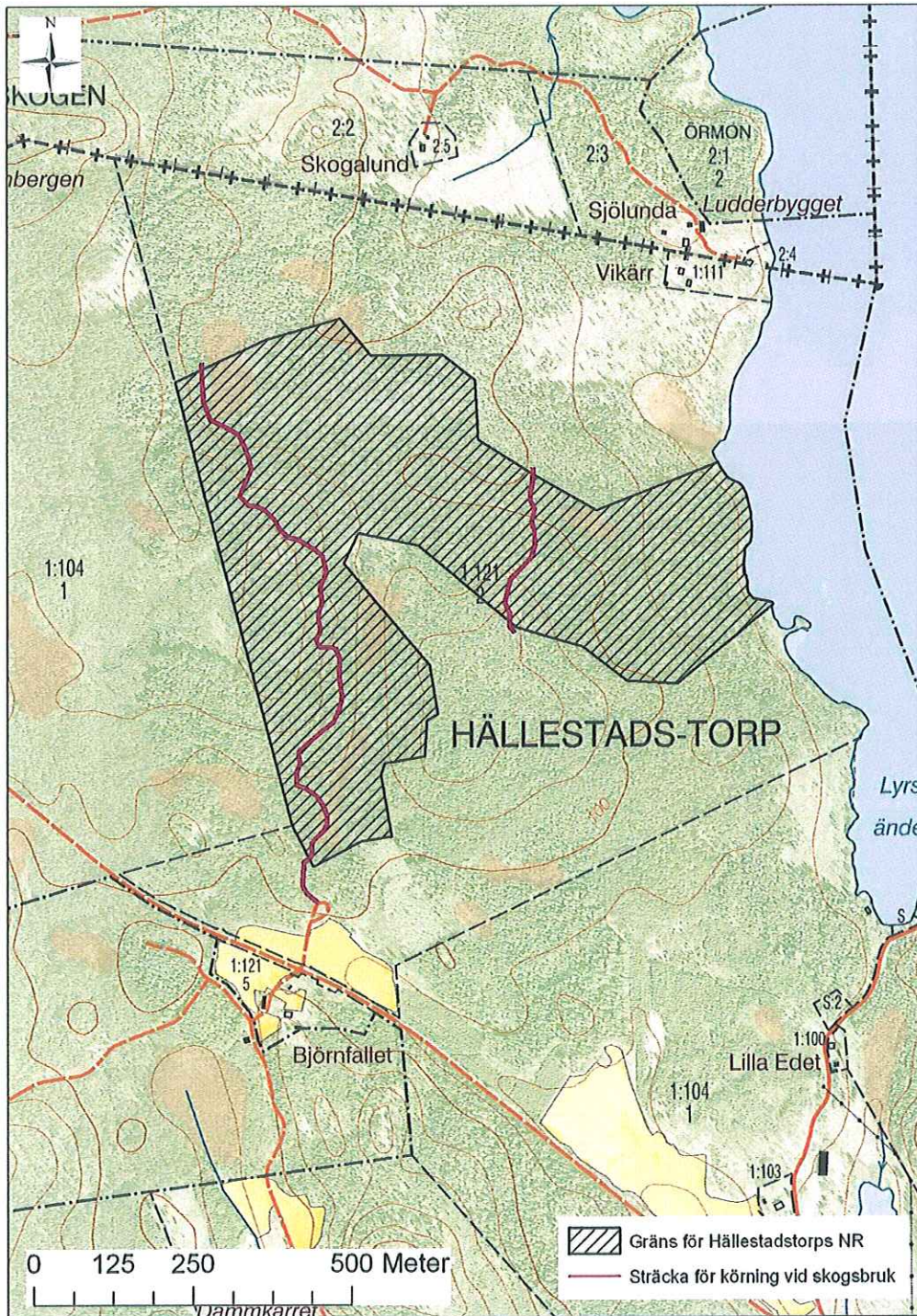
Länets författningssamling

Tidningskungörelse

Intern sändlista

Reservatsförvaltningen, Anneli Lundgren

Bilaga 1. Reservatskarta

Karta tillhörande Länsstyrelsens beslut för Hällestads-Torps naturreservat beslutat 2011-12-19. Objektsnummer (NVR-id) 2028250, dnr 511-22323-08. Undantag från föreskrifterna gäller för körning på vägar på markerade sträckor. © Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga beslutet skall göra det i ett brev, som skickas till

Länsstyrelsen
581 86 LINKÖPING

Brevet måste ha kommit hit inom **tre veckor** från den dag då kungörelse om beslutet var införd i ortstidning. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet för prövning till *regeringen, Miljödepartementet.*

I brevet skall Ni ange vilket beslut som överklagas och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om Ni behöver fler upplysningar, kan Ni vända Er till länsstyrelsen.